

af Nhederierne, medens jeg antager, at den i det langt overveiende Antal Tilfælde betales af Barerne. Naar jeg ikke desto mindre ikke har foreslaaet en fuldstændig Ophævelse af Skibsafgiften — der jo som en Afgift paa Barerne ikke ret vel lader sig principielt forsvare, idet den betales af den bestuvede Drægtighed uden noget Hensyn til Verdien af den Vare, hvormed Skibet er bestuvedt, saaledes at altsaa en Ladning Mursten betaler det Samme som en Ladning af de kostbareste Varer — men kun har foreslaaet Skibsafgiften nedsat til det Halve, er det dels af finansielle Hensyn, idet Skibsafgiften nu maa regnes at indbringe omtrent 800,000 Kr. om Aaret, dels er det ogsaa af Hensyn til den Stilling, som Landstinget hidtil har indtaget ligeoverfor dette Spørgsmaal, idet jeg ikke har villet yderligere vanskeliggjøre — det kan være vanskeligt nok endda — Gjennemførelsen, af en saa vigtig Reform som denne ved at foreslaa Landstinget en saa fuldstændig Fravigelse fra dets tidligere Standpunkt paa dette Spørgsmaal.

Jeg angav strax ved Indledningen i denne Fremføttelse, at det for mig maatte være et vigtigt Formaal ved Revisionen ikke at formindste bestaaende Beskyttelse udover, hvad vedkommende Produktionsvirksomheder kunde taale. Jeg anser det for at være i og for sig ubilligt, om man ved hensynsløs Forandring i den bestaaende Toldtarif vilde pbelægge Produktionsvirksomheder, der ere vorede op under den nugældende Beskyttelse, uden Hensyn til, om det egentlig har været den nufestaaende Toldlovgivnings Formaal at skabe en saadan Beskyttelse. Blot det, at Virksomheder faktisk ere vorede op og have trivedes i Ly af de gjældende Bestemmelser, er for mig nok til at anse det som en Ubillighed mod de Enkelte, om man nu tilintetgjorde saadanne Virksomheder. Men det er jo ikke blot et Tab for de Enkelte, naar en nufestaaende Produktionsvirksomhed gaar til Grunde; det er jo et Tab ogsaa for det Almene, forsaavidt bundne Kapitaler derved berøves deres Værdi eller ialtsald faae en væsentlig formindstet Værdi. Den bevægelige Del af Produktionskapitalen vil jo med forholdsvis Lethed kunne redde sig ud af Skibbruddet og søge anden fordelagtig Anvendelse, hvormod de bundne Kapitaler meget hyppig vilde være helt eller delvis tabte, naar den hidtidige Produktionsvirksomhed skal ophæves. Endvidere forekommer det mig ikke blot at være ubilligt mod de Enkelte, men ogsaa at maatte betegnes som et Tab for det Almene, naar en indøvet og dygtig Arbeidskraft bliver ledig ved Tilintetgjørelse af en Produktionsvirksomhed, ledig saaledes, at den maatte vel vil kunne finde anden Anvendelse, men i ethvert Tilfælde ikke vil kunne finde en Anvendelse paa en Maade, der sparer til dens hidtidige Indvævelse. Det har altsaa for mig været et væsent-

ligt Formaal, at man ikke ved Forandringen skulde komme til at formindste bestaaende Beskyttelse udover det Maal, som Produktionsvirksomhederne kunne taale. At nogen Formindstelse paa mange Steder er bragt i Forslag, vil vistnok findes ganske naturligt, ikke blot naar man ser hen til, at der hist og her efter den nugældende Lov er en saa stor Beskyttelse, at den nærmer sig til et Indførselsforbud, men ogsaa naar man mindes, at der i det nye Lovforslag er søgt tilveiebragt betydelige Lettelser for væsentlige Raastoffer og Hjelpestoffer for Produktionsvirksomheden. — Ogsaa dette maa jo føre til, at den indenlandske Produktionsvirksomhed behøver noget mindre Beskyttelse end tidligere. Det er jo imidlertid meget vanskeligt at skaffe sig et saa indgaaende Kendskab til de enkelte Produktionsvirksomheder — ikke blot til Storindustrien, til de store Fabrikvirksomheder, men ogsaa til Haandværkets Maade at arbejde paa —, at man med fuld Sikkerhed kan bedømme, hvorledes større og mindre Forandringer i Toldtariffen ville komme til at indvirke paa disse Produktionsvirksomheder. Jeg gjør udirykelig denne Bemærkning, fordi jeg ønsker at forbeholde mig, naar jeg paa enkelte Punkter skulde blive oplyst om, at mine Forudsætninger ikke have været fuldstændig rigtige, da, uden at kunne besyldes for Inkonsekvens, at forandre eller modificere Standpunktet. Jeg har angivet, hvad der har været min Bestræbelse ved Revisionen; men jeg betynder, at Oversigten over Landets samtlige Produktionsvirksomheder er saa vanskelig at faae for Enkeltmand, at det skulde være et sandt Vidunder, om jeg ikke imod min Villie skulde være kommen til paa et eller andet Punkt at træde en eller anden Virksomhed nærmere end forsvalligt efter det Dovesyn, jeg har paa hele Forholdet. Særlig kunde jeg endnu sige til, at naar det efter min Opsættelse har stor Betydning, at man ikke træder de store industrielle Virksomheder for nær, har det en ikke mindre, efter min Mening endnu større Betydning, at man ikke træder den mindre Haandværksvirksomhed for nær. Jeg ser ikke rettere, end at det ved Siden af de andre Grunde, som i Almindelighed kunne ansøres imod at fortrædige bestaaende Virksomheder, ganske særlig ogsaa maa erkjendes for at være nyttigt for Samfundet, at Mellemklasserne i Befolkningen ikke svæktes mere end nødvendigt. En Svækkelse af Haandværket gaar jo stadig for sig derved, at den store Produktionsvirksomhed mere og mere bemægtiger sig det Terræin, som Haandværket hidtil har bevæget sig paa, men det forekommer mig, at man nødig ved Statsforanstaltninger, ved Forandringer i bestaaende Love skulde medvirke til, at denne Svækkelse i Haandværkets Stilling her i Landet gif hurtigere for sig paa Grund af Konkurrencen med udenlandsk Fabrikation.